

## ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΟΦΙΣΤΩΝ

(i.) *Εἴ πάντες ἤθελον οἱ παιδεύειν ἐπιχειροῦντες ἀληθῆ* 291  
λέγειν καὶ μὴ μείζους ποιεῖσθαι τὰς ὑποσχέσεις ὧν ἤμελλον  
ἐπιτελεῖν, οὐκ ἂν κακῶς ἤκουον ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν· νῦν δ' οἱ  
τολμῶντες λίαν ἀπερισκέπτως ἀλαζονεύεσθαι πεποιθήσασιν  
ὥστε δοκεῖν ἄμεινον βουλευέσθαι τοὺς ἑαυθυμεῖν αἰρουμένους  
τῶν περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατριβόντων.

(ii.) *Τίς γὰρ οὐκ ἂν μισήσειεν ἅμα καὶ καταφρονήσειε*  
πρῶτον μὲν τῶν περὶ τὰς ἔριδας διατριβόντων, οἱ προσ-  
ποιοῦνται μὲν τὴν ἀλήθειαν ζητεῖν, εὐθύς δ' ἐν ἀρχῇ τῶν  
2 *ἐπαγγελμάτων ψευδῆ λέγειν ἐπιχειροῦσιν*; Οἶμαι γὰρ ἅπασιν  
εἶναι φανερόν, ὅτι τὰ μέλλοντα προοιγνώσκειν οὐ τῆς ἡμετέ-  
ρας φύσεώς ἐστιν, ἀλλὰ τοσοῦτον ἀπέχομεν ταύτης τῆς φρο-  
νήσεως, ὥσθ' Ὅμηρος ὁ μεγίστην ἐπὶ σοφίᾳ δόξαν εἰληφώς  
καὶ τοὺς θεοὺς πεποίηκεν ἔστιν ὅτε βουλευομένους ὑπὲρ αὐ-  
τῶν, οὐ τὴν ἐκείνων γνώμην εἰδὼς ἀλλ' ἡμῖν ἐνδείξασθαι  
3 *βουλόμενος, ὅτι τοῖς ἀνθρώποις ἐν τοῦτο τῶν ἀδυνάτων ἐστίν.*

(iii.) *Οὗτοι τοίνυν εἰς τοῦτο τόλμης ἐληλύθασιν, ὥστε πει-*  
ρῶνται πείθειν τοὺς νεωτέρους, ὡς ἦν αὐτοῖς πλησιάζουσιν,  
ἅ τε πρακτέον ἐστὶν εἶσονται καὶ διὰ ταύτης τῆς ἐπιστήμης  
εὐδαίμονες γενήσονται. Καὶ τηλικούτων ἀγαθῶν αὐτοὺς δι-  
δασκάλους καὶ κυρίους καταστήσαντες οὐκ αἰσχύνονται τρεῖς  
ἢ τέσσαρας μνάς ὑπὲρ τούτων αἰτοῦντες· ἀλλ' εἰ μὲν τι τῶν d

1. Με τὸν ἴδιον τρόπον ἀρχίζει καὶ ὁ Ἀλκιδάμας τὸν λόγον  
του κατὰ τῶν σοφιστῶν.

2. Ὑπαινίσσεται τὴν ἐριστικὴν φιλοσοφίαν, τῆς ὁποίας ὀλη  
ἢ δύναμις ἦτο εἰς τὰς ἀντεγκλήσεις καὶ τὰς συζητήσεις.

## ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΟΦΙΣΤΩΝ

Μετὰφρασις

1. Ἐὰν ὅλοι ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἐκπαίδευσιν  
ἤθελαν νὰ λέγουν τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ μὴ δίδουν μεγαλυτέ-  
ρας ὑποσχέσεις ἀπὸ ἐκείνας ποὺ μέλλουν νὰ κάμουν, δὲν θὰ  
ὑβρίζοντο ἀπὸ τοὺς ἰδιώτας<sup>1</sup>. Τώρα δέ, αὐτοὶ ποὺ τόσον  
ἀπερίσκεπτα τολμοῦν νὰ ὑπερηφανεύωνται, ἔχουν καταφέρει  
νὰ φαίνωνται, ὅτι στοχάζονται καλύτερα αὐτοί, ποὺ προτιμοῦν  
νὰ μὴ κάμνουν τίποτε παρὰ νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν φιλο-  
σοφίαν.

2. Διότι ποῖος δὲν θὰ μισοῦσε καὶ δὲν θὰ περιφρονοῦσε  
συγχρόνως πρῶτον μὲν ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἀσχολοῦνται μὲ  
τὰς ἀντεγκλήσεις<sup>2</sup> καὶ οἱ ὅποιοι προσποιοῦνται μὲν ὅτι ἀνα-  
ζητοῦν τὴν ἀλήθειαν, εὐθύς ὁμως ἀπ' ἀρχῆς τῆς σταδιοδρο-  
μίας των ψεύδονται; Διότι νομίζω, ὅτι εἰς ὅλους εἶναι φανε-  
ρόν, ὅτι τὸ νὰ γνωρίζῃ κανεὶς ἐκ τῶν προτέρων τὰ μέλλοντα  
δὲν ταιριάζει εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ἀλλ' εἴμεθα τόσον  
μακριὰ ἀπὸ μίαν τέτοιαν φρόνησιν, ὥστε ὁ Ὅμηρος, ὁ ἐνδο-  
ξότατος διὰ τὴν σοφίαν του, ἔβαλε καὶ τοὺς θεοὺς νὰ συσκέ-  
πτονται κάποτε διὰ τὰ ζητήματα τοῦ μέλλοντος, ὅχι διότι  
ἐγνώριζε τὴν σκέψιν τῶν θεῶν, ἀλλὰ διότι ἤθελε νὰ δείξῃ  
εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι τοῦτο εἶναι τῶν ἀδυνάτων.

3. Οἱ ἐριστικοὶ λοιπὸν αὐτοὶ φιλόσοφοι ἔχουν φθάσει  
εἰς τέτοιο σημεῖον τόλμης, ὥστε προσπαθοῦν νὰ πείθουν τοὺς  
νεωτέρους, ὅτι ἂν πλησιάζουν αὐτοὺς (τοὺς ἐριστικούς), θὰ  
μάθουν, ἐκείνο, ποὺ πρέπει νὰ κάμνουν καὶ χάρις εἰς  
αὐτὴν τὴν ἐπιστήμην θὰ γίνουν εὐτυχεῖς. Καὶ ἀφοῦ ἔκαμαν  
τοὺς ἑαυτοὺς των διδασκάλους καὶ ἀπολύτους κυρίους τῶν  
μεγάλων ἀγαθῶν, δὲν ἐντρέπονται νὰ ζητοῦν δι' αὐτὰ μόνον  
τρεῖς ἢ τέσσαρας μνάς<sup>3</sup>. Ἀλλ' ἐὰν μὲν ἕνα ἄλλο πράγμα ἐπω-

3. Τὸ πλῆθος τῶν ρητοροδιδασκάλων εἶχαν ἐπιφέρει μείωσιν  
τῶν διδάκτρων· ἐν τούτοις ὁ Γοργίας ἐλάμβανεν ὡς ἀμοιβὴν 100  
μνάς, ὁ δὲ Ἰσοκράτης ἤρκειτο εἰς τὰς δέκα.

ἄλλων κτημάτων πολλοστοῦ μέρους τῆς ἀξίας ἐπώλουν, οὐκ ἂν ἠμφισβήτησαν ὡς [οὐκ] εὖ φρονοῦντες τυγχάνουσι, σύμπασαν δὲ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν οὕτως ὀλίγου τιμῶντες, ὡς νοῦν ἔχοντες διδάσκαλοι τῶν ἄλλων ἀξιοῦσι γίνεσθαι. Καὶ λέγουσι μὲν, ὡς οὐδὲν δέονται χρημάτων, ἀργυρίδιον καὶ χρυσίδιον τὸν πλοῦτον ἀποκαλοῦντες, μικροῦ δὲ κέρδους ὀρεγόμενοι μόνον οὐκ ἀθανάτους ὑπισχνοῦνται τοὺς συνόντας ποιήσιν. Ὁ δὲ πάντων καταγελαστότατον, ὅτι παρὰ μὲν ὧν δεῖ λαβεῖν αὐτούς, τούτοις μὲν ἀπιστοῦσιν, οἷς μέλ-<sup>292</sup> λουσι τὴν δικαιοσύνην παραδώσειν, ὧν δ' οὐδεπώποτε διδάσκαλοι γέγονασι, παρὰ τούτοις τὰ παρὰ τῶν μαθητῶν μεσεργουῦνται, πρὸς μὲν τὴν ἀσφάλειαν εὖ βουλευόμενοι, τῷ δ' ἐπαγγέλματι τάναντία πράττοντες. Τοὺς μὲν γὰρ ἄλλο τι παιδεύοντας προσήκει διακριβοῦσθαι περὶ τῶν διαφερόντων· οὐδὲν γὰρ κωλύει τοὺς περὶ ἕτερα δεινοὺς γενομένους μὴ χρηστοὺς εἶναι περὶ τὰ συμβόλαια· τοὺς δὲ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν σωφροσύνην ἐνεργαζόμενους πῶς οὐκ ἄλογόν ἐστι μὴ τοῖς μαθηταῖς μάλιστα πιστεύειν; Οὐ γὰρ δή που περὶ τοὺς ἄλλους ὄντες καλοὶ κάγαθοὶ καὶ δίκαιοι περὶ τούτους ἐξαμαρτήσονται, δι' οὓς τοιοῦτοι γέγονασιν.

7 (iv.) Ἐπειδὴν οὖν τῶν ἰδιωτῶν τινὲς ἅπαντα ταῦτα συλλογισάμενοι κατίδωσι τοὺς τὴν σοφίαν διδάσκοντας καὶ τὴν εὐδαιμονίαν παραδιδόντας αὐτούς τε πολλῶν δεομένους καὶ τοὺς μαθητὰς μικρὸν πρᾶττομένους, καὶ τὰς ἐναντιώσεις ἐπὶ<sup>c</sup> μὲν τῶν λόγων τηροῦντας, ἐπὶ δὲ τῶν ἔργων μὴ καθορῶντας, 8 ἔτι δὲ περὶ μὲν τῶν μελλόντων εἰδέναι προσποιουμένους, περὶ δὲ τῶν παρόντων μηδὲν τῶν δεόντων μήτ' εἰπεῖν μήτε συμβουλευσαὶ δυναμένους, ἀλλὰ μᾶλλον ὁμοιοῦντας καὶ πλείω κατορθοῦντας τοὺς ταῖς δόξαις χρωμένους ἢ τοὺς τὴν ἐπιστήμην ἔχειν ἐπαγγελλομένους, εἰκότως, οἴμαι, καταφρονοῦσι

1. Τοὺς ἄνθρωποις τούτοις ἐχρησιμοποιοῦσαν προφανῶς οἱ σοφισταί, διὰ τὰ δεῖξαι δῆθεν τὴν περιφρόνησίν των πρὸς τὸ χρεῖμα.

λοβσαν εἰς τιμὴν πολὺ μικροτέραν τῆς ἀξίας του, κανεῖς δὲν θὰ ἀμφέβαλλε, ἔτι δὲν εἶναι στὰ λογικά των, ὅταν δὲ πωλοῦν ἔλθῃ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν εἰς τόσον χαμηλὴν τιμὴν, ἔχουν τὴν ἀξίωσιν νὰ γίνουσι διδάσκαλοι τῶν ἄλλων διὰ τὴν εὐφροσύνην των. Καὶ ἰσχυρίζονται μὲν, ἔτι δὲν ἔχουν καμμίαν ἀνάγκην χρημάτων, ὀνομάζοντας τὸν πλοῦτον «ἀργυρίδιον» καὶ «χρυσίδιον»<sup>4</sup>, καὶ ἐνῷ ἐπιδιώκουν μικρὸν κέρδος, μόνον ἀθανάτους δὲν ὑπόσχονται νὰ κάμουν τοὺς μαθητὰς των<sup>5</sup>. Τὸ δὲ περισσώτερον γελοῖον ἀπὸ ὅλα εἶναι τοῦτο· ὅτι πρὸς ἐκείνους μὲν ἀπὸ τοὺς ὁποίους πρέπει κάτι νὰ δέχωνται, δυσπιστοῦν, εἰς τοὺς ὁποίους ἄλλως τε μέλλουν νὰ διδάξουν τὴν ἐπιστήμην τοῦ δικαίου, ζητοῦν ὅμως ἀπὸ ἐκείνους, τῶν ὁποίων δὲν ὑπῆρξαν ποτὲ διδάσκαλοι, νὰ ἐγυγηθοῦν εἰς αὐτούς τὸ ποσὸν τὸ ὅποιον ἔχουν λαμβάνειν ἀπὸ τοὺς μαθητὰς των, καὶ τοιοῦτοτρόπως σκέπτονται μὲν καλὰ δι' ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀσφάλειάν των, ἔρχονται ὅμως εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὸ ἐπάγγελμά των. Διότι πράγματι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διδάσκουν κάτι ἄλλο, εἶναι πρόπον νὰ ἐξετάζουσι ὅλα μὲ προσοχὴν σχετικῶς μὲ τὸ συμφέρον των· διότι τίποτε δὲν ἐμποδίζει ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔγιναν σπουδαῖοι εἰς ἄλλα πράγματα, νὰ εἶναι φαῦλοι εἰς τὰς συμφωνίας των· ἀλλὰ πῶς δὲν εἶναι παράλογον, ἐκεῖνοι ποῦ μαθαίνουν εἰς τοὺς ἄλλους τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν σωφροσύνην, νὰ μὴ ἔχουν ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς μαθητὰς των; Διότι ἐὰν οὗτοι οἱ μαθηταὶ εἶναι καλοὶ, τίμιοι καὶ δίκαιοι πρὸς τοὺς ἄλλους, δὲν θὰ ἐξαπατήσουσι βεβαίως ἐκείνους, χάρις εἰς τοὺς ὁποίους ἔγιναν τοιοῦτοι.

4. Ὅταν λοιπὸν μερικοὶ ἰδιῶται, ἀπὸ συλλογισθῶσιν ὅλα αὐτὰ, ἀντιληφθῶσιν ὅτι αὐτοὶ ποῦ διδάσκουν τὴν σοφίαν καὶ προσφέρουν τὴν εὐτυχίαν, ἔχουν οἱ ἴδιοι πολλὰς ἀνάγκας καὶ ὅμως ἀπαιτοῦν μικρὰν ἀμοιβὴν ἀπὸ τοὺς μαθητὰς των καὶ ὅτι τηροῦν τὰς ἀντιλογίας μόνον εἰς τοὺς λόγους, ἀλλὰ δὲν τὰς δέχονται εἰς τὰ ἔργα καὶ ἀκόμη, ὅτι ἰσχυρίζονται, ὅτι γνωρίζουν τὸ μέλλον, ἀλλὰ διὰ τὸ παρὸν τίποτε χρήσιμον δὲν ἠμποροῦν οὔτε νὰ εἰποῦν, οὔτε νὰ συμβουλεύσουσι, ἀλλ' ὅτι περισσώτερον ὁμοιοῦν καὶ πλείοτερα κατορθῶνουν ἐκεῖνοι ποῦ ἔχουν εὐθυκρισίαν ἀπὸ ἐκείνους ποῦ ἰσχυρίζονται ὅτι κατέχουν τὴν ἐπιστήμην, νομίζω, ὅτι εὐλό-

5. Εἰς τὸν λόγον του πρὸς Νικοκλέα ὁ Ἰσοκράτης παραγγέλλει εἰς τὸν Βασιλέα τοῦτον νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τὰς ψευδεῖς αὐτὰς ὑποσχέσεις. (Πρὸς Νικοκλέα, 39).

καὶ νομίζουσιν ἀδολεσχίαν καὶ μικρολογίαν ἀλλ' οὐ τῆς γνη-  
χῆς ἐπιμέλειαν εἶναι τὰς τοιαύτας διατριβάς.

9 (v.) Οὐ μόνον δὲ τούτοις ἀλλὰ καὶ τοῖς τοὺς πολιτικοὺς  
λόγους ὑπισχνουμένοις ἄξιον ἐπιτιμῆσαι· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τῆς  
μὲν ἀληθείας οὐδὲν φροντίζουσιν, ἡγοῦνται δὲ τοῦτ' εἶναι  
τὴν τέχνην, ἣν ὡς πλείστοις τῇ μικρότητι τῶν μισθῶν καὶ  
τῷ μεγέθει τῶν ἐπαγγελμάτων προσαγάγονται καὶ λαβεῖν τι  
παρ' αὐτῶν δυνηθῶσιν· οὕτω δ' ἀναισθητῶς αὐτοὶ τε διά- e  
κεινται καὶ τοὺς ἄλλους ἔχειν ὑπειλήφασιν, ὥστε χειρὸν γρά-  
φοντες τοὺς λόγους ἢ τῶν ἰδιωτῶν τινὲς αὐτοσχεδιάζουσιν,  
ὅμως ὑπισχνοῦνται τοιοῦτους ῥήτορας τοὺς συνόντας ποιή-  
σειν ὥστε μηδὲν τῶν ἐνότων ἐν τοῖς πράγμασι παραλιπεῖν.

10 καὶ ταύτης τῆς δυνάμεως οὐδὲν οὔτε ταῖς ἐμπειρίαις οὔτε τῇ 293  
φύσει τῇ τοῦ μαθητοῦ μεταδιδόασιν, ἀλλὰ φασιν ὁμοίως τὴν  
τῶν λόγων ἐπιστήμην ὥσπερ τὴν τῶν γραμμάτων παραδώ-  
σειν, ὡς μὲν ἔχει τούτων ἐκάτερον οὐκ ἐξετάσαντες, οἴόμενοι  
δὲ διὰ τὰς ὑπερβολὰς τῶν ἐπαγγελμάτων αὐτοὶ τε θαναμασθή-  
σεσθαι καὶ τὴν παιδευσιν τὴν τῶν λόγων πλείονος ἀξίαν δό-  
ξαι εἶναι, κακῶς εἰδότες, ὅτι μεγάλας ποιοῦσι τὰς τέχνας b  
οὐχ οἱ τολμῶντες ἀλαζονεύεσθαι περὶ αὐτῶν, ἀλλ' οἷτινες ἄν,  
ὅσον ἔνεστιν ἐν ἐκάστη, τοῦτ' ἐξευρεῖν δυνηθῶσιν.

11 (vi.) Ἐγὼ δὲ πρὸ πολλῶν μὲν ἂν χρημάτων ἐτιμησάμην  
τηλικούτων δύνασθαι τὴν φιλοσοφίαν, ὅσον οὗτοι λέγουσιν,  
ἴσως γὰρ οὐκ ἂν ἡμεῖς πλείστον ἀπελείφθημεν, οὐδ' ἂν ἐλά-  
χιστον μέρος ἀπελαύσαμεν αὐτῆς· ἐπειδὴ δ' οὐχ' οὕτως ἔχει,  
βουλοίμην ἂν παύσασθαι τοὺς φλυαροῦντας· ὁρῶ γὰρ οὐ μόν-  
ον περὶ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας τὰς βλασφημίας γιγνομένας c  
ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας συνδιαβαλλομένους τοὺς περὶ  
τὴν αὐτὴν διατριβὴν ὄντας.

12 (vii.) Θαυμάζω δ' ὅταν ἴδω τούτους μαθητῶν ἀξιουμέ-  
ρους, οἱ ποιητικοῦ πράγματος τεταγμένην τέχνην παράδειγμα

γως περιφροῦν καὶ νομίζουσι ὅτι αὐταὶ αἱ ἀσχολίαι  
εἶναι φλυαρία καὶ μικρολογία καὶ ὄχι μία ἐπίδοσις τῆς  
ψυχῆς.

5. Ὅχι δὲ μόνον αὐτούς, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους ποὺ ὑπό-  
σχονται νὰ διδάσκουσι τὴν πολιτικὴν ρητορικὴν ἀξίζει νὰ  
ἐπικρίνη κανεῖς· διότι αὐτοὶ δὲν φροντίζουσι βέβαια καθόλου  
διὰ τὴν ἀλήθειαν, νομίζουσι δὲ ὅτι τέχνη εἶναι, τὸ νὰ παρα-  
σύρουσι ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρους ἀνθρώπους διὰ τῆς μι-  
κρᾶς ἀμοιβῆς καὶ διὰ τοῦ μεγέθους τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐπι-  
δείξεων καὶ νὰ ἠμπορέσουσι νὰ εἰσπράξουσι κάτι ἀπὸ αὐτούς·  
τόσον δὲ ἀνόητοι εἶναι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι καὶ πιστεύουσι ὅτι εἶ-  
ναι καὶ οἱ ἄλλοι, ὥστε, ἐνῶ γράφουσι τοὺς λόγους χειρότερα  
ἀπὸ ὅ,τι αὐτοσχεδιάζουσι μερικοὶ ἰδιῶται, ὅμως ὑπόσχονται,  
ὅτι θὰ κάμωσι τὰς μαθητὰς τῶν τέτοιου ῥήτορας, ὥστε νὰ  
μὴ τοὺς διαφεύγῃ καμμία ἀπὸ τὰς ἀποδείξεις εἰς τὰς ὑπο-  
θέσεις των. Ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἱκανότητα δὲν μεταδίδουσι τίποτε  
οὔτε εἰς τὴν ἐμπειρίαν, οὔτε εἰς τὰς φυσικὰς δυνάμεις τοῦ  
μαθητοῦ, ἀλλὰ ἰσχυρίζονται, ὅτι θὰ μεταδώσουσι τὴν ἐπιστή-  
μην τοῦ λόγου κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ τὴν ἐπι-  
στήμην τῶν γραμμάτων (τῆς γραφῆς), χωρὶς νὰ ἐξετάσουσι τί  
εἶναι καθένα ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο πράγματα, ἀλλὰ νομίζοντες  
ὅτι μὲ τὰς ὑπερβολικὰς ἐπαγγελματικὰς ἐπιδείξεις καὶ αὐ-  
τοὶ θὰ θαυμασθοῦν καὶ ἡ σπουδὴ τῆς ρητορικῆς θὰ φανῇ ὅτι  
ἔχει περισσοτέραν ἀξίαν, ἐπειδὴ ἀγνοοῦν, ὅτι τὰς τέχνας δο-  
ξάζουσι ὄχι· ἐκεῖνοι ποὺ τολμοῦν νὰ υπεραίρωσιν δι' αὐτὰς,  
ἀλλ' ἐκεῖνοι ποὺ θὰ μπορέσουσι νὰ ἀνακαλύψουσι πᾶν ὅ,τι πε-  
ριέχει κάθε μία ἀπὸ αὐτὰς.

6. Ἐγὼ ὅμως θὰ ἐπροτίμωμι ἀπὸ πολλὰ χρήματα νὰ  
λάβῃ ἢ φιλοσοφία τόσον μεγάλην δύναμιν, ὅσον οὗτοι λέ-  
γουσι· διότι οὕτω ἴσως καὶ ἡμεῖς δὲν θὰ εἴχαμεν στερηθῆ μέ-  
γιστον μέρος τῆς φιλοσοφίας καὶ δὲν θὰ εἴχαμεν ἀπολάβουσι  
μόνον ἓνα μικρὸν μέρος αὐτῆς· ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶναι τὰ  
πράγματα ἔτσι, θὰ ἐπεθύμωμι νὰ παύσουσι αὐτοὶ οἱ φλύαροι·  
διότι βλέπω νὰ ἀπευθύνωνται αἱ βλασφημίαι· ὄχι μόνον εἰς  
ἐκείνους, ποὺ σφάλλουσι, ἀλλὰ νὰ διαβάλλωνται ἐξ ἴσου καὶ  
ἐμοὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ ἀναλόγους  
ἐργασίας.

7. Ἀπορῶ δέ, ὅταν βλέπω νὰ γίνωνται ἀξιοὶ μα-  
θητῶν (νὰ συγκεντρῶνουν μαθητὰς) οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ, οἱ  
ὅποιοι χωρὶς νὰ ἔχουσι συναίσθησιν, ἔδωσαν παράδειγμα

φέροντες κελήθασι σφᾶς αὐτούς. Τίς γὰρ οὐκ οἶδε πλὴν τούτων, ὅτι τὸ μὲν τῶν γραμμάτων ἀκινήτως ἔχει καὶ μένει κατὰ ταῦτόν, ὥστε τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν χρώμενοι διατελοῦμεν, τὸ δὲ τῶν λόγων πᾶν τοῦναντίον πέπονθεν· τὸ δ γὰρ ὑφ' ἐτέρου ῥηθὲν τῷ λέγοντι μετ' ἐκείνου οὐχ ὁμοίως χρησιμὸν ἔστιν, ἀλλ' οὗτος εἶναι δοκεῖ τεχνικώτατος, ὅστις ἂν ἀξίως μὲν λέγη τῶν πραγμάτων, μηδὲν δὲ τῶν αὐτῶν 13 τοῖς ἄλλοις εὐρίσκειν δύνηται. Μέγιστον δὲ σημεῖον τῆς ἀνομοιότητος αὐτῶν· τοὺς μὲν γὰρ λόγους οὐχ οἷόν τε καλῶς ἔχειν, ἦν μὴ τῶν καιρῶν καὶ τοῦ προεπόντως καὶ τοῦ καινῶς [ἔχειν] μετὰσχωσιν, τοῖς δὲ γραμμασιν οὐδενὸς τούτων προσεδέσθην. Ὡσθ' οἱ χρώμενοι τοῖς τοιούτοις παραδείγμασι e πολὺ ἂν δικαιότερον ἀποτίνοιν ἢ λαμβάνοιν ἀργύριον, ὅτι πολλῆς ἐπιμελείας αὐτοὶ δεόμενοι παιδεύειν τοὺς ἄλλους ἐπιχειροῦσιν.

14 (viii.) Εἰ δὲ δεῖ μὴ μόνον κατηγορεῖν τῶν ἄλλων ἀλλὰ καὶ τὴν ἑμαυτοῦ δηλῶσαι διάνοιαν, ἡγοῦμαι πάντας ἂν μοι τοὺς 294 εὐφρονούντας συνειπεῖν, ὅτι πολλοὶ μὲν τῶν φιλοσοφησάντων ἰδιῶται διετέλεσαν ὄντες, ἄλλοι δὲ τινες οὐδενὶ πώποτε συγγενόμενοι τῶν σοφιστῶν καὶ λέγειν καὶ πολιτεύεσθαι δεινοὶ γέγονασιν. Αἱ μὲν γὰρ δυνάμεις καὶ τῶν λόγων καὶ τῶν ἄλλων ἔργων ἀπάντων ἐν τοῖς εὐφύεσιν ἐγγίγνονται καὶ τοῖς 15 περὶ τὰς ἐμπειρίας γεγυμνασμένοις· ἡ δὲ παιδευσὶς τοὺς μὲν τοιούτους τεχνικώτερον καὶ πρὸς τὸ ζητεῖν εὐπορωτέρον ἐποίησεν· οἷς γὰρ νῦν ἐντυγχάνουσι πλανώμενοι, ταῦτ' ἐξ ἐτοι- b μοτέρον λαμβάνειν αὐτοὺς ἐδίδαξεν, τοὺς δὲ καταδεστέραν τὴν φύσιν ἔχοντας ἀγωνιστὰς μὲν ἀγαθοὺς ἢ λόγων ποιητὰς οὐκ ἂν ἀποτελέσειεν, αὐτοὺς δ' ἂν αὐτῶν προαγάγοι καὶ πρὸς πολλὰ φρονιμωτέως διακειῖσθαι ποιήσειν.

16 (ix.) Βούλομαι δ' ἐπειδὴ περ εἰς τοῦτο προῆλθον, ἔτι

μίας δημιουργικῆς ἐπιστήμης ὠρισμένην μέθοδον \*· διότι ποῖος ἐκτὸς ἀπ' αὐτοῦ, δὲν γνωρίζει, ὅτι τὰ μὲν γράμματα μένουσι ἀμετάβλητα καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥστε πάντοτε τὰ ἴδια γράμματα μεταχειριζόμεθα διὰ τὰ ἴδια πράγματα, ἐνῶ διὰ τοὺς λόγους συμβαίνει ἐντελῶς τὸ ἀντίθετον· Διότι ἐκεῖνο, ποῦ θὰ εἴπῃ ἓνας ἄνθρωπος, δὲν ἔχει τὴν ἴδιαν χρησιμότητα δι' ἐκεῖνον, ποῦ θὰ ὁμιλήσῃ κατόπιν, ἀλλὰ ἐπιδεξιώτερος εἰς τὴν τέχνην αὐτὴν εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος ὁμιλεῖ μὲν, ὅπως ἀπαιτοῦν τὰ πράγματα, δύναται ὅμως νὰ ἐκφράζεται ἐντελῶς διαφορετικὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Καὶ τὸ μεγαλύτερον σημεῖον τῆς ἀνομοιότητος αὐτῶν τῶν δύο πραγμάτων εἶναι τὸ ἕξῃς· οἱ λόγοι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι καλοί, ἐὰν δὲν εἶναι σύμφωνοι μὲ τὰς περιστάσεις, εὐπρεπεῖς καὶ καινούργιοι, ἐνῶ τὰ γράμματα δὲν ἔχουν ἀνάγκη κανενὸς ἀπὸ αὐτά. Ὡστε ἐκεῖνοι, ποῦ χρησιμοποιοῦν αὐτὰ τὰ παραδείγματα, θὰ ὄφειλαν πολὺ περισσότερο νὰ πληρώνουν παρὰ νὰ πληρώνωνται, διότι, ἐνῶ οἱ ἴδιοι αὐτοὶ ἔχουν ἀνάγκη μαθημάτων, ἀναλαμβάνουν νὰ μορφώνουν τοὺς ἄλλους.

8. Ἐὰν ὅμως πρέπει, ὄχι μόνον νὰ κατηγορῶ τοὺς ἄλλους ἀλλὰ νὰ φανερώσω καὶ τὴν ἰδικήν μου σκέψιν, νομίζω, ὅτι ὅλοι οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι θὰ συμφωνήσουν μαζί μου, ὅτι πολλοὶ ἐξ ἐκείνων, ποῦ ἠσχολήθησαν μὲ τὴν φιλοσοφίαν ἦσαν ἀπλοὶ ἰδιῶται μερικοὶ δὲ ἄλλοι ἔγιναν δεινοὶ ῥήτορες καὶ πολιτικοὶ χωρὶς ποτὲ νὰ υπάρξουν μαθητὰ κανενὸς σοφιστοῦ. Διότι ἢ μὲν ἱκανότης τῆς συνθέσεως λόγων καὶ πάσης ἄλλης ἐργασίας υπάρχει εἰς τοὺς εὐφύεις καὶ εἰς τοὺς γυμνασμένους μὲ τὴν ἐμπειρίαν. Ἀλλὰ ἢ ἐκπαίδευσις κάμνει αὐτοὺς συνήθως σοφωτέρους εἰς τὴν τέχνην τῶν καὶ ἱκανωτέρους εἰς τὰς ἀναζητήσεις· διότι εἰς ὅσα πράγματα κατὰ τύχην πλανῶνται, τοὺς διδάσκει νὰ τὰ εὐρίσκουν μετὰ τῶν ἐντελῶς παρεσκευασμένων· ἐκείνους δὲ, οἱ ὅποιοι εἶναι ἐκ φύσεως κατώτεροι, δὲν θὰ ἠμποροῦσε βέβαια νὰ τοὺς κάμῃ ἱκανοὺς πολεμιστὰς ἢ λογοποιούς, θὰ τοὺς ἔκαμνε ὅμως νὰ προσδεύσουν καὶ νὰ εἶναι φρονιμώτεροι εἰς πολλὰ πράγματα.

9. Ἐπιθυμῶ δὲ, ἀφοῦ ἔφθασα ἕως ἐδῶ, νὰ ὁμιλήσω

6. Ἐννοεῖ τοὺς τόπους, δηλαδὴ τοὺς ρητορικοὺς τύπους, τοὺς ὁποίους κατεδίκασε καὶ ὁ ῥήτωρ Ἀλκιδάμας εἰς τὸν κατὰ Σοφιστῶν λόγον του.

σαφέστερον εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. Φημί γὰρ ἐγὼ τῶν μὲν ἰδεῶν, c  
 ἐξ ὧν τοὺς λόγους ἅπαντας καὶ λέγομεν καὶ συντίθεμεν, λα-  
 βεῖν τὴν ἐπιστήμην οὐκ εἶναι τῶν πάνυ χαλεπῶν, ἣν τις αὐ-  
 τὸν παραδῶ μὴ τοῖς ῥαδίως ὑπισχνομένοις ἀλλὰ τοῖς εἰδόσι  
 τι περὶ αὐτῶν· τὸ δὲ τούτων ἐφ' ἐκάστῳ τῶν πραγμάτων ἅς  
 δεῖ προελεσθαι καὶ μῖξαι πρὸς ἀλλήλας καὶ τάξαι κατὰ τρό-  
 πον, ἔτι δὲ τῶν καιρῶν μὴ διαμαρτεῖν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐνθυ-  
 μήμασι πρεπόντως ὄλον τὸν λόγον καταποικίλαι καὶ τοῖς ὀνό- d  
 17 μασιν εὐρύθμως καὶ μουσικῶς εἰπεῖν, ταῦτα δὲ πολλῆς ἐπι-  
 μελείας δεῖσθαι καὶ ψυχῆς ἀνδρικήσ καὶ δοξαστικῆς ἔργον  
 εἶναι, καὶ δεῖν τὸν μὲν μαθητὴν πρὸς τῷ τὴν φύσιν ἔχειν  
 οἷαν χρῆ, τὰ μὲν εἶδη τὰ τῶν λόγων μαθεῖν, περὶ δὲ τὰς  
 χρήσεις αὐτῶν γυμνασθῆναι, τὸν δὲ διδάσκαλον τὰ μὲν οὐ-  
 τως ἀκριβῶς οἷόν τ' εἶναι διελθεῖν ὥστε μηδὲν τῶν διδακτῶν  
 παραλιπεῖν, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν τοιοῦτον αὐτὸν παράδειγμα e  
 18 παρᾶσχεῖν ὥστε τοὺς ἐκτυπωθέντας καὶ μιμήσασθαι δυναμέ-  
 νους εὐθὺς ἀνθηρότερον καὶ χαριέστερον τῶν ἄλλων φαίνε-  
 σθαι λέγοντας. Καὶ τούτων μὲν ἀπάντων συμπεσόντων τε-  
 λείως ἔξουσιν οἱ φιλοσοφοῦντες· καθ' ὃ δ' ἂν ἔλλειψθῆ τι 295  
 τῶν εἰρημένων, ἀνάγκη ταύτη χειρὸν διακεῖσθαι τοὺς πλη-  
 σιάζοντας.

19 (x.) Οἱ μὲν ἄρτι τῶν σοφιστῶν ἀναφνόμενοι καὶ νεωστὶ  
 προσπεπωκότες ταῖς ἀλαζονείαις, εἰ καὶ νῦν πλεονάζουσιν,  
 εὖ οἶδ' ὅτι πάντες ἐπὶ ταύτην κατενεχθήσονται τὴν ὑπόθεσιν.

(xi.) Λοιποὶ δ' ἡμῖν εἰσὶν οἱ πρὸ ἡμῶν γενόμενοι καὶ τὰς  
 καλουμένας τέχνας γράψαι τολμήσαντες, οὓς οὐκ ἀφρετέον ἀνε-  
 πιτιμήτους· οἷτινες ὑπέσχοντο δικάζεσθαι διδάξαι, ἐκλεξά- b  
 μνοι τὸ δυσχερότατον τῶν ὀνομάτων, ὃ τῶν φθονούτων  
 ἔργον ἦν λέγειν ἀλλ' οὐ τῶν προεσιώτων τῆς τοιαύτης παι-

περὶ αὐτῶν καθαρώτερα· ὑποστηρίζω δηλαδή, ὅτι τὸ νὰ ἀπο-  
 κτήσῃ κανεὶς τὴν γνῶσιν τῶν ἰδεῶν (μεθόδων), διὰ τῶν ὁποίων  
 προφέρομεν καὶ συνθέτομεν ἔλους τοὺς λόγους, δὲν εἶναι  
 πάρα πολὺ δύσκολον, ἐὰν κανεὶς ἐμπιστευθῆ τὸν ἑαυτὸν του  
 ὄχι εἰς ἐκείνους, ποὺ εὐκολὰ ὑπόσχονται, ἀλλὰ εἰς ἐκείνους  
 ποὺ ἔχουν κάποια γνῶσιν αὐτῶν τῶν πραγμάτων. Ἄλλὰ τὸ  
 νὰ ἐκλέγῃ κανεὶς διὰ κάθε πρᾶγμα τὰς ἰδέας, ποὺ ἀρμόζουν,  
 νὰ τὰς συνθέτῃ καὶ νὰ τὰς ταξινομήῃ κατὰ τὸν κατάλληλον  
 τρόπον, ἀκόμη τὸ νὰ μὴ σφάλῃ, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν κατάλ-  
 ληλον χρόνον τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ λόγου, τὸ νὰ στολίζῃ μὲ  
 ἐνθυμήματα ὄλον τὸν λόγον, καθὼς πρέπει καὶ νὰ χρησιμο-  
 ποιήσῃ λέξεις ἀρμονικὰς καὶ μουσικὰς, δι' ἃ αὐτὰ χρειάζε-  
 ται μεγάλη φροντίς καὶ πνεῦμα ἐνεργητικὸν καὶ διαπεραστι-  
 κὸν καὶ ὁ μαθητῆς, ἐκτός τοῦ ὅτι πρέπει νὰ ἔχει τὴν εὐφυΐαν ἣ  
 ποὺ χρειάζεται, ὀφείλει νὰ μάθῃ τὰ εἶδη τῶν λόγων καὶ νὰ  
 ἀσκηθῆ εἰς τὴν χρῆσιν των· ὁ δὲ διδάσκαλος ὀφείλει νὰ  
 εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐκθέσῃ τὰ εἶδη αὐτὰ τοῦ λόγου τόσον ἀκρι-  
 βῶς, ὥστε νὰ μὴ παραλείψῃ τίποτε ἀπὸ ὅσα μποροῦν νὰ δι-  
 δαχθῶν, διὰ δὲ τὰ ἐπίλοιπα, νὰ παράσχῃ τὸν ἑαυτὸν του τέ-  
 τοιο παράδειγμα, ὥστε ἐκεῖνοι ποὺ ἐδιδάχθησαν τοὺς ρητο-  
 ρικούς του τύπους καὶ ἠμποροῦν νὰ τοὺς μιμηθῶν, νὰ φαί-  
 νωνται ἀμέσως ῥήτορες ἀνθηρότεροι καὶ περισσότερον εὐχά-  
 ριστοι ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Καὶ ἐὰν μὲν ὅλα αὐτὰ συμπέσουν,  
 θὰ φθάσουν εἰς τὴν τελειότητα οἱ ἐπιδιδόμενοι εἰς τὴν φι-  
 λοσοφίαν· ἐὰν ὅμως λείψῃ κάτι, ἀπὸ ὅσα ἀνέφερα, κατ'  
 ἀνάγκην οἱ μαθηταὶ θὰ ὑστεροῦν εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον.

10. Ἐκεῖνοι βέβαια οἱ σοφισταί, οἱ ὅποιοι τῶρα ξε-  
 προβάλλουν καὶ ἔχουν ἀρχίσει νὰ ὑπερηφανεύωνται προσφά-  
 τως, γνωρίζω καλά, ὅτι ὅλοι θὰ παραδεχθῶν τὰς γνώμας  
 μου παρὰ τὰς τωρινὰς ὑπερβολὰς των.

11. Μὰς ὑπολείπονται ὅμως αὐτοί, ποὺ ἔζησαν πρὶν  
 ἀπὸ ἡμᾶς καὶ ἐτόλμησαν νὰ γράψουν αὐτὰ, ποὺ ὀνομά-  
 ζονται «τέχνας», τοὺς ὁποίους δὲν πρέπει νὰ ἀφήσωμεν  
 χωρὶς νὰ τοὺς κατακρίνωμεν· διότι αὐτοὶ ὑπέσχοντο νὰ δι-  
 δάξουν τὴν τέχνην τοῦ συνηγορεῖν καὶ ἔτσι ἐδιάλεξαν τὸ  
 πλέον δύσκολον ὄνομα, τὸ ὅποιον θὰ ἔπρεπε νὰ μεταχειρί-

7. Τὸ ἴδιο περίπου ὑποστηρίζει καὶ ὁ Πλάτων ὅταν λέγῃ («Φαῖ-  
 δρος» 269 D): «ἐὰν ἔχῃς ἐκ φύσεως κλίσιν εἰς τὴν ρητορικὴν, θὰ  
 γίνῃς σοφὸς ῥήτωρ, ἀφοῦ ἀποκτήσῃς τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν  
 καὶ τὴν ἐπιμέλειαν».

20 δεύσεως, καὶ ταῦτα τοῦ πράγματος, καθ' ὅσον ἐστὶ διδακτόν, οὐδὲν μᾶλλον πρὸς τοὺς δικανικοὺς λόγους ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας ὠφελεῖν δυναμένου. Τοσοῦτω δὲ χεῖρους ἐγένοντο τῶν περὶ τὰς ἐριδας καλινδουμένων, ὅσον οὗτοι μὲν τοιαῦτα λογίδια διεξιόντες, οἷς εἴ τις ἐπὶ τῶν πράξεων ἐμμεῖνειεν, εὐθύς ἂν ἐν πᾶσιν εἴη κακοῖς, ὅμως ἀρετὴν ἐπηγγείλαντο καὶ σωφροσύνην περὶ αὐτῶν, ἐκεῖνοι δ' ἐπὶ τοὺς πολιτικοὺς λόγους παρακαλοῦντες, ἀμελήσαντες τῶν ἄλλων τῶν προσόντων αὐτοῖς ἀγαθῶν, πολυπραγμοσύνης καὶ πλεονεξίας ὑπέστησαν εἶναι διδάσκαλοι.

21 Καίτοι τοὺς βουλομένους πειθαρχεῖν τοῖς ὑπὸ τῆς φιλοσοφίας ταύτης προστατομένοις πολὺ ἂν θᾶπτον πρὸς ἐπιείκειαν ἢ πρὸς ῥητορείαν ὠφελήσειεν. Καὶ μηδεὶς οἰέσθω μὲ λέγειν, ὡς ἐστὶ δικαιοσύνη διδακτόν· ὅλως μὲν γὰρ οὐδεμίαν ἡγοῦμαι τοιαύτην εἶναι τέχνην, ἥτις τοῖς κακῶς πεφυκόσι πρὸς ἀρετὴν σωφροσύνην ἂν καὶ δικαιοσύνην ἐμποιήσειεν· οὐ μὴν ἀλλὰ συμπαρακελεύσασθαι γε καὶ συνασκήσαι μάλιστα ἂν οἶμαι τὴν τῶν λόγων τῶν πολιτικῶν ἐπιμέλειαν.

22 (xii.) Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ τὰς μὲν τῶν ἄλλων ὑποσχέσεις διαλύειν, αὐτὸς δὲ μείζω λέγειν τῶν ἐνότων, ἐξ ὧν περ αὐτὸς ἐπέσθην οὕτω ταῦτ' ἔχειν ὀφείδως οἶμαι καὶ τοῖς ἄλλοις φανερόν καταστήσειν.

(Λεῖπει πολλά).

ζωνται αὐτοί, πού τοὺς ἐζήλευαν καὶ ὄχι οἱ κατέχοντες τὰ πρωτεῖα αὐτῆς τῆς μεθόδου ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὑπέσχοντο αὐτά, ἐνῶ αὐτὴ ἡ τέχνη, ἐφ' ὅσον δύναται νὰ διδαχθῆ, ἐξ ἴσου δύναται νὰ ἐξυπηρετῆ καὶ τοὺς δικανικοὺς λόγους καὶ τὰ ἄλλα εἶδη τοῦ λόγου. Τόσον πολὺ δὲ ἐγιναν χειρότεροι ἀπὸ αὐτοῦς, πού ἀναμιγνύονται εἰς τοὺς διαπληκτισμούς, ὥστε ἐνῶ αὐτοὶ οἱ ἀναμιγνύμενοι εἰς τὰς ἐριδας, ἐκθέτουν τέτοια λογίδια, τὰ ὅποια θὰ τὰ εὑρισκεν ὅλα κακὰ, ἐκεῖνος ὁ ὅποιος θὰ ἔμενε πιστὸς εἰς τὰ πράγματα, ἐν τούτοις ὑπεσχέθησαν ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην εἰς τούτους τοὺς λόγους, οἱ ἄλλοι οἱ ὅποιοι παροτρύνουν τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν πολιτικὴν ῥητορικὴν, ἠμέλησαν ὅλα τ' ἀγαθὰ τοῦ ῥητορικοῦ τούτου εἶδους καὶ ἐδέχθησαν νὰ εἶναι διδάσκαλοι τῆς πολυπραγμοσύνης καὶ τῆς ἀπληστίας.

Καὶ ὅμως αὐτοὶ πού θὰ ἤθελαν νὰ ὑπακούουν εἰς τὰ προστάγματα αὐτοῦ τοῦ εἶδους τῆς φιλοσοφίας, θὰ ἔμπορουσαν νὰ ὠφεληθοῦν περισσότερο ἀπὸ ἀπόψεως σεμνότητος παρὰ ἀπὸ ἀπόψεως ῥητορικῆς. Καὶ κανεὶς ἂς μὴ νομίζῃ, ὅτι ἐγὼ πιστεύω, πῶς ἡ δικαιοσύνη δύναται νὰ διδαχθῆ· γενικῶς πιστεύω, ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία μέθοδος, ἡ ὅποια νὰ ἔμπορῆ νὰ ἐμπνεύσῃ σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην εἰς ἐκεῖνους, οἱ ὅποιοι ἐκ φύσεως εἶναι κακοί· ἀλλ' ὅμως πιστεύω, ὅτι ἡ σπουδὴ τῆς πολιτικῆς ῥητορικῆς ἔμπορεῖ νὰ ἀποφέρῃ μίαν μεγάλην συνδρομὴν εἰς τὸν ἀσχολούμενον μὲ αὐτὴν καὶ νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὴν ἐξάσκησιν.

12. Διὰ νὰ μὴ φαίνωμαι ὅμως, ὅτι διαλύω μὲν τὰς ὑποσχέσεις τῶν ἄλλων, ἐνῶ ἐγὼ λέγω περισσότερα, ἀπὸ ὅ,τι ἔμπορεῖ νὰ γίνῃ, θὰ φανερώσω καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, εὐκόλως νομίζω, ἐκεῖνα τὰ ὅποια μὲ ἔπεισαν, ὅτι τὰ πράγματα εἶναι, ὅπως τὰ λέγω.

(Ἐδῶ λείπει ἀπὸ τὸ ἀρχαῖον χειρόγραφον ἡ συνέχεια)